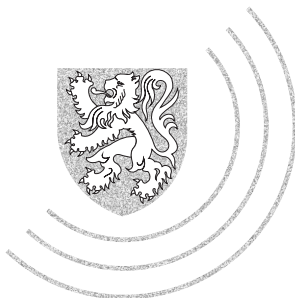

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

16 december 2004

BELEIDSNOTA

Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel

2004-2009

Onderdeel Internationaal Ondernemen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door de heer Jan Roegiers**

Zie:

94 (2004-2005)

- Nr. 1: Beleidsnota
- Nr. 2 tot 7: Met redenen omklede moties

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

mevrouw Sabine Poleyn, mevrouw Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

de heren Louis Bril, Jaak Gabriels, mevrouw Anne Marie Hoebeke;

de heren Gilbert Bossuyt, Bart Caron, Jan Roegiers.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete, mevrouw Linda Vissers;

de heren Hubert Brouns, Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, mevrouw Trees Merckx-Van Goey;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Marc van den Abeelen;

de heren Kurt De Loor, Jacky Maes, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Loones.

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel	5
A. Maximaliseren van de Vlaamse economische belangen via een geïntegreerd beleid	5
B. Bewerkstelligen van een toename van het aantal exporterende ondernemingen	5
C. Implementatie van de verdere defederalisering van de buitenlandse handel	6
D. Integratie van Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen	6
E. Ondersteuning van de export	6
E.1 Sensibilisering van de bedrijven	6
E.2 Ter beschikking stellen van bedrijvencentra in het buitenland	6
E.3 Focusstrategie: sectoren en regio's	7
F. Kwaliteitsbewaking en permanente bijsturing van de dienstverlening	7
G. Mogelijke tarifiering van de dienstverlening	7
H. Flexibele strategische planning : traditionele markten, nieuwe markten, rijpe markten en opkomende marktopportunities	7
I. Beleidsondersteuning inzake internationaal ondernemen: de beleidsondersteunende cel	7
J. Optimalisatie van de geografische structuur van het buitenlands netwerk	8
K. Financiële stimuli	8
L. Ondersteuning voor nieuwe vormen van internationaal ondernemen	8
M. Inspelen op de opportuniteiten geboden door de multilaterale instellingen	8
N. Samenwerking en netwerking in binnen- en buitenland met private en publieke strategische partners en kennispartners	8
O. Geïntegreerd en coherent beleid inzake het aantrekken van buitenlandse investeringen .	9
P. Vlaamse imago-building	9
II. Algemene bespreking: vragen en opmerkingen van de leden	9
A. Tussenkoms van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	9
B. Tussenkoms van de heer Luc Van den Brande	11
C. Tussenkoms van mevrouw Miet Smet	14
D. Tussenkoms van de heer Jan Loones	14
E. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn	15
III. Algemene bespreking: antwoorden van de minister	16
A. Geïntegreerd antwoord	16
B. Maatschappelijk verantwoord ondernemen	16
C. Vlaanderen neemt zijn verantwoordelijkheid op binnen het bestaande institutionele kader	16
D. Informeel buitenlands netwerk	17
E. Plaats van FIT in de nieuwe Vlaamse administratieve structuur	17
F. Eénloketfunctie	17

G. Consequente toepassing van de defederalisering van de buitenlandse handel	17
H. Diplomatiek statuut van de VLEV'ers.....	18
I. Protocollaire orde en woordvoerderschap bij buitenlandse missies.....	18
J. Nut van prinselijke handelsmissies	19
K. Uitdragen van een positieve boodschap in het buitenland	20
L. Samenwerking tussen de gewestelijke exportdiensten in het buitenland	20
M. Aansluiting bij de vier prioritaire economische regio's van Europa.....	20
N. Personeelsbeleid bij Export Vlaanderen	21
O. Onevenwicht tussen bestafling in binnen- en buitenland.....	22
P. Aandacht voor de KMO's.....	22
Q. Tarifiering.....	22
R. Promoten van het Vlaams toeristisch potentieel bij de opkomende economische machten	22
S. Corporate identity	22
T. Ter beschikking stelling van Vlaamse bedrijvencentra in het buitenland	23
U. Aandacht voor het toenemend potentieel aan investeerders vanuit de Aziatische groeilanden	23
V. Europese dienstenrichtlijn	23
W. Plaats van de databank en de Task Force Investerings in de administratieve structuur	23
X. Verband tussen buitenlandse handel, buitenlands beleid en ontwikkelingssamenwerking	24
Y. Synergieën.....	24
IV. Algemene bespreking: aanvullende tussenkomst van een lid en aanvullende antwoord van de minister	24
A. Aanvullende tussenkomst van de heer Luk Van Nieuwenhuysen.....	24
B. Aanvullend antwoord van de minister	25
V. Met redenen omklede moties	25

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op datum van dinsdag 30 november 2004 het onderdeel Internationaal Ondernemen van de beleidsnota Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, 2004-2009 van mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, toegelicht en besproken. Ter afsluiting van de bespreking, werden op dit specifieke gedeelte van de beleidsnota – na schriftelijke aankondiging ter zitting – twee met redenen omklede moties ingediend, respectievelijk vanuit de Vlaams Belangfractie [Stuk 94 (2004-2005) – Nr. 4] en vanuit de meerderheidsfracties [Stuk 94 (2004-2005) – Nr. 6]. Het voorzitterschap van de commissie werd waargenomen door de ondervoorzitter, mevrouw Miet Smet, gezien de commissievoorzitter, de heer Van Overmeire, die dag verhinderd was wegens buitenlandse ambtsverplichtingen.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW FIENTJE MOERMAN, VICE-MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, ONDERNEMEN, WETENSCHAP, INNOVATIE EN BUITENLANDSE HANDEL

A. Maximaliseren van de Vlaamse economische belangen via een geïntegreerd beleid

Bij de aanvang van haar uiteenzetting wijst minister Fientje Moerman erop dat ze ervoor geopteerd heeft om voor de diverse onder haar bevoegdheid vallende beleidsdomeinen één geïntegreerde beleidsnota in te dienen. Vandaag staat hier specifiek hoofdstuk 6 “Internationaal Ondernemen” van haar geïntegreerde nota aan de agenda.

Met dit geïntegreerde beleid streeft de minister drie doelstellingen na. Vlaanderen moet uitgebouwd worden tot een van de meest competitieve regio's van de wereld, Vlaanderen moet verder geprofileerd worden als kennisregio en de troeven die het

heeft inzake ICT, kennis, onderzoek en ontwikkeling, innovatie en (internationaal) ondernemerschap moeten optimaal benut worden.

Er zijn ook acht beleidsprincipes die doorheen de hele beleidsnota lopen.

Er is nood aan een zekere mate van continuïteit in het kader van rechtszekerheid. Elk beleid moet zijn eigen accenten leggen maar wordt ook geconfronteerd met het beleid van de voorgaande verantwoordelijke(n). De minister vindt het niet opportuun om in de beleidsdomeinen die haar zijn toevertrouwd, een radicale cesuur te maken. In het belang van de rechtsonderhorigen, hier in de eerste plaats de ondernemer en de onderneming, moet er een zekere mate van continuïteit zijn. Ze preciseert dat dit niet belet dat de lopende maatregelen wel degelijk geëvalueerd dienen te worden op hun doelmatigheid.

Verder streeft de minister naar een efficiënte en effectieve allocatie van de maatregelen, monitoring en benchmarking en kortetermijnacties, maar ook naar een langetermijnvisie. De minister beoogt, net zoals de hele regering, minder administratieve lasten. Ze wil de principes van beter bestuurlijk beleid en een geïntegreerd e-government proberen toe te passen op haar beleidsdomeinen. Vandaar dat ze streeft naar synergieën tussen de verschillende beleidsdomeinen die onder haar bevoegdheid vallen en vandaar ook dat er één geïntegreerde nota werd ingediend. Voor wat het hoofdstuk over wapenexport in die nota betreft, wijst ze er volledigheidshalve op dat dit reeds in de bevoegde subcommissie aan bod is gekomen

B. Bewerkstelligen van een toename van het aantal exporterende ondernemingen

Het moge duidelijk zijn dat de Vlaamse bedrijven, die vandaag enkel lokaal opereren, dringend ook buiten de grenzen van de regio Vlaanderen moeten gaan kijken. Het is aan het agentschap voor internationaal ondernemen, Flanders Investment and Trade (FIT), om de Vlaamse ondernemingen meer te sensibiliseren om zich te wagen aan de noodzakelijke internationalisering en hen daarbij zoveel mogelijk te ondersteunen. De minister wijst er daarbij op dat kmo's daarin een zeer belangrijke rol spelen. In Vlaanderen spruit immers 70

procent van de tewerkstelling voort uit de activiteit van kmo's en het grootste deel daarvan is exportgericht bezig.

C. Implementatie van de verdere defederalisering van de buitenlandse handel

De bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gemeenschappen en de gewesten, hevelde het voornaamste deel van de bevoegdheid Buitenlandse Handel naar de gewesten over. Vlaanderen is daardoor op 1 januari 2002 volledig bevoegd geworden voor het afzet- en het exportbeleid. Export Vlaanderen werd dienovereenkomstig belast met het inpassen van deze bevoegdheden in zijn takenpakket.

D. Integratie van Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen

Eind april 2004 heeft de vorige Vlaamse Regering beslist om de dienst Investeren in Vlaanderen en Export Vlaanderen te fusioneren tot Flanders Investment and Trade. FIT zal moeten uitgroeien tot een draaischijf tussen de representatieve organisaties van de Vlaamse bedrijfswereld, voor alle ambities inzake internationaal ondernemen. Door de fusie tussen de DIV en Export Vlaanderen zal het gezamenlijk buitenlands netwerk wereldwijd uitgebreid worden, waardoor FIT niet alleen over meer slagkracht zal beschikken in haar dienstverlening, maar waardoor ze ook meer en pro-actiever op de complexiteit van het internationaal ondernemen zal kunnen inspelen.

De minister preciseert dat alle economische vertegenwoordigers van Export Vlaanderen nog meer oog zullen moeten hebben voor allerlei sourcing-activiteiten. Slechts op de meest strategische plaatsen inzake buitenlandse investeringscapaciteiten zal de economisch vertegenwoordiger van Export Vlaanderen bijgestaan worden door een full-time investeringsprospecteur van de voormalige dienst Investeren Vlaanderen.

Minister Moerman somt daarna enkele basisprincipes op die centraal hebben gestaan bij de

oprichting van de nieuwe structuur en die nu ook in de feiten zullen moeten worden toegepast. Zo is er nood aan een modern, efficiënt en effectief overheidsbeleid en een modern HRM-beleid. Via een volgehouden inspanning inzake opleiding en vorming moeten competentie, performantie en motivatie worden verhoogd, ter verbetering van de dienstverlening aan de Vlaamse en buitenlandse internationale ondernemers. De diensten HR, Financiën, ICT, Interne Audit en Communicatie moeten geprofessionaliseerd en verder uitgebouwd worden. Er moet ook een gemeenschappelijke begroting en een uniforme boekhouding worden uitgebouwd. De minister wil ook een performantie-meetsysteem laten ontwikkelen voor het binnenlands en buitenlands netwerk en voor de acties en programma's. Daarbij is de ontwikkeling van een zogenaamde "Balanced Score Card" (BSC) een cruciaal instrument, net als de introductie van Management Informatie Systemen (MIS), en Kennis Informatie Systemen (KIS) en de introductie van klantentevredenheidsspeilingen, via systematische enquêtes over missies en beursdeelnames.

E. Ondersteuning van de export

E.1 Sensibilisering van de bedrijven

De minister acht het, zoals hoger reeds gezegd, noodzakelijk dat de Vlaamse bedrijven die momenteel enkel lokaal opereren, zouden kunnen doorgroeien. Daarom moeten ze gesensibiliseerd worden om ook internationaal hun kansen te wagen. Het is de centrale taak van FIT de Vlaamse bedrijven daarin te ondersteunen, en dit zoveel als mogelijk afgestemd op de specifieke behoeften van die bedrijven.

E.2 Ter beschikking stellen van bedrijvencentra in het buitenland

In die context is het volgens de minister ook noodzakelijk om het gebruik van bedrijvencentra in het buitenland verder uit te breiden en te stimuleren. Op dit moment heeft Export Vlaanderen één goedwerkend bedrijvencentrum, in Shanghai. Die formule moet uitgebreid worden naar andere re-

gio's in de wereld. Ze laat immers toe logistieke en inhoudelijke ondersteuning te bieden aan kleinere bedrijven, die het zich financieel moeilijk kunnen veroorloven om aan prospectie te doen op een buitenlandse markt of er zich te vestigen.

E.3 Focusstrategie: sectoren en regio's

In de strategische planning van de dienstverlening van FIT zal ook meer en meer het accent gelegd worden op bepaalde significante (groei)sectoren per regio. Gezien het niet altijd eenvoudig is om als regio van 6 miljoen inwoners alleen te opereren en overal ter wereld vertegenwoordigd te zijn en (h)erkend te worden, zal in deze planning dan ook meer en meer in partnerschap gewerkt worden met de twee andere regio's van ons land. Inzake het buitenslands netwerk bijvoorbeeld kunnen de dienstverlening van de drie Belgische regio's elkaar aanvullen en versterken ten voordele van zowel de Vlaamse als hun eigen ondernemingen.

F. Kwaliteitsbewaking en permanente bijsturing van de dienstverlening

Minister Moerman benadrukt dat ze een efficiënte dienstverlening als het ultieme doel voor FIT beschouwt. De dienstverlening wordt geregeld gemeten, geëvalueerd en bijgestuurd. Van zodra ondernemers het gevoel krijgen dat de FIT-dienstverlening betrouwbaar is en hun omzet erdoor verhoogt, zal ook de interesse groeien om meer buitenlandse markten te exploreren.

G. Mogelijke tarifiering van de dienstverlening

In het licht van deze nieuwe benadering zal FIT onderzoeken in welke mate een tarief kan geplakt worden op de dienstverlening. De minister wijst de commissieleden er dienaangaande op dat in veel EU-lidstaten de bedrijven nu al betalen voor dergelijke dienstverlening. Op die manier wil FIT de aanvragen beter filteren, de kwaliteit van de

dienstverlening bevorderen en de beschikbare tijd efficiënter besteden.

H. Flexibele strategische planning: traditionele markten, nieuwe markten, rijpe markten en opkomende marktopportunities

Vervolgens gaat minister Moerman dieper in op de strategische planning. Gezien het dominante belang van de Europese Unie als afzetmarkt, is het logisch dat er permanent gefocust wordt op de landen en regio's van de EU. Daarnaast zal FIT zich concentreren op de landen, regio's en handelszones waarmee de EU bijzondere samenwerkingsverbanden onderhoudt of partnerschappen opbouwt. Er zijn ook specifieke sectorgerichte acties gepland voor de bedrijven die beginnen te exporteren naar onze buurlanden.

Niettegenstaande de zopas vermelde focus, zal FIT volgens de minister ook flexibel moeten kunnen inspelen op nieuwe marktmogelijkheden die wereldwijd teweeg gebracht worden door snelle economische groeiers. De Chinese economie bijvoorbeeld groeide de voorbije jaren gemiddeld 8 procent. Tussen 2005 en 2020 zal het Chinese BNP verdrievoudigen. Andere voorbeelden zijn India en de Aziatische tijgers.

Daarnaast verdienen ook investeringen op de zogenaamde "rijpe" markten de nodige aandacht. Voorbeelden daarvan zijn Japan, de Verenigde Staten en Canada.

I. Beleidssteun inzake internationaal ondernemen: de beleidssteunende cel

De minister verduidelijkt dat, om dit systeem te operationaliseren, een beleidssteunende cel ieder jaar een analyse zal moeten maken van het potentieel van alle buitenlandse markten en de interesse en mogelijkheden van het Vlaamse bedrijfsleven. De beleidssteunende cel zal op basis van deze analyse, en in overleg met het netwerk

van FIT en de Vlaamse economische actoren, een geïntegreerde focusstrategie per regio of land opstellen. Dat moet leiden tot flexibele sectorgerichte meerjarenplannen. Deze beleidsondersteunende cel bevindt zich momenteel nog in de fase van een te realiseren – prioritaire – beleidsoptie. In het kader van een transparant en democratisch bestuur acht de minister het overigens niet uitgesloten (inzoverre daardoor natuurlijk geen economisch gevoelige informatie in de publieke sfeer terecht komt) dat het Vlaams Parlement desgewenst eveneens inzage krijgt in de genoemde analyses en verslagen.

J. Optimalisatie van de geografische structuur van het buitenlands netwerk

Daarnaast moet ook de geografische structuur van het buitenlands netwerk voortdurend geoptimaliseerd worden, afhankelijk van de sectorontwikkelingen in elke regio of elk land. De optimalisering in kwestie zal gebaseerd zijn op objectieve criteria. Op dit ogenblik worden daarvoor 22 cijfermatige indicatoren gebruikt (o.a. de totale uitvoer per capita in USD, de totale invoer per capita in USD, het BNP per capita in USD, het totale BNP in miljard USD, de inflatie in de periode 1999-2000, de BNP-groei in de periode 1975-2000, het aantal inwoners, de plaats op de Human Development Index van de VN, de gemiddelde levensverwachting, de graad van exportrisico, het investeringsrisico, e.d.m.) opgesteld in samenwerking met de dienst Statistiek van Export Vlaanderen. Voorts wordt aan benchmarking gedaan. Alles dient vanzelfsprekend te verlopen binnen de huidige budgettaire mogelijkheden. Op basis van die 22 indicatoren worden niet minder dan 240 landen gerangschikt.

K. Financiële stimuli

Het volgende hoofdstuk dat door de minister wordt besproken zijn de financiële stimuli. Ze wijst er daarbij op dat het belangrijk is dat de Vlaamse ondernemingen kunnen beschikken over een aangepast flankerend instrumentarium dat hen stimuleert internationaal te ondernemen. Uit de middelen voor de Ondernemingsconferentie wordt daartoe 10 miljoen euro vrijgemaakt in 2005. Het toepassingsgebied van de bestaande steunmaatregelen wordt ook verruimd teneinde de behoeften van elke onderneming te kunnen bevre-

digen. Dat alles moet vanzelfsprekend conform de Europese regelgeving en/of de OESO-consensus verlopen.

L. Ondersteuning voor nieuwe vormen van internationaal ondernemen

Verruimen betekent volgens de minister verder ook dat meerdere vormen van internationaal ondernemen moeten worden gesteund: prospectie-reizen, bezoeken aan internationale instellingen en alle andere vormen van internationaal ondernemen. De internationalisering van creatieve en innoverende bedrijven moet eveneens gesteund worden. Als voorbeelden daarvan haalt de minister nichemarkten voor hoogtechnologische bedrijven, culturele toepassingen en niet-georganiseerde sectoren aan.

M. Inspelen op de opportuniteiten geboden door de multilaterale instellingen

FIT zal de Vlaamse bedrijven eveneens steunen en begeleiden om de marktopportuniteiten te benutten die worden geboden door multilaterale instellingen en de door die instellingen opgezette projecten. Nogal wat multilaterale instellingen bieden immers grote afzetmogelijkheden door rechtstreekse verkoop aan die instanties of via door hen gefinancierde projecten. De Vlaamse bedrijven zouden daar beter op kunnen inspelen. Wereldwijd gaat het om een markt van ettelijke miljarden euro's per jaar voor de aankoop van goederen, uitrustingen en diensten, en voor de uitvoering van grote werken.

N. Samenwerking en netwerking in binnen- en buitenland met private en publieke strategische partners en kennispartners

Netwerking met strategische partners is volgens de minister een ander belangrijk element. Vlaanderen moet open netwerken en samenwerkingsverbanden uitbouwen met andere (vooral groei-)regio's die hun economische performantie willen versterken. Dat kan door informatie en ervaring uit te wisselen en directe contacten te stimuleren. Er zal worden gestreefd naar concrete ontwikkelingen, en internationale clustervorming tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Vlaanderen zoekt

met name aansluiting bij de vier regio's die men de "motoren van Europa" pleegt te noemen: Lyon-Rhône-Alpes, Catalonië, Baden-Württemberg en Lombardije.

O. Geïntegreerd en coherent beleid inzake het aantrekken van buitenlandse investeringen

Ook bij het aantrekken van buitenlandse investeringen moet een geïntegreerd en coherent beleid gevoerd worden. Gezien de fusie tussen de dienst Investeren Vlaanderen en Export Vlaanderen tot FIT, gelden de beleidsoptie voor FIT dus ook voor de dienst Investeren Vlaanderen. De fusie moet, zoals gezegd, het netwerk vergroten en voor synergieën zorgen. Voorts moet Vlaanderen wereldwijd en proactief potentiële investeerders steunen en begeleiden.

Dit beleid moet zich volgens de minister op drie elementen concentreren. Ten eerste zal een horizontale taskforce het beleid van alle betrokkenen op elkaar afstemmen. Vlaanderen blijft daarnaast samenwerken binnen de federale taskforce. Ten tweede moet de relatie met de huidige buitenlandse investeerders onderhouden worden. En ten slotte moet aandacht besteed worden aan het gevaar van delocalisatie. FIT zal de hier gevestigde buitenlandse bedrijven snel en efficiënt bijstaan om tegemoet te komen aan hun specifieke behoeften.

P. Vlaamse image-building

Ten slotte stelt minister Moerman dat het Vlaamse imago versterkt zal worden door een positief communicatiebeleid. Vlaanderen wordt daarbij geprofileerd als vooruitstrevende, ondernemingsvriendelijke en industrievriendelijke regio. Gezien Vlaanderens centrale ligging in Europa en de aanwezigheid van Europese instellingen in Brussel moet Vlaanderen er volgens haar snel in slagen zich te profileren als Europese speerpuntregio. Dienaangaande wijst de minister erop dat Brussel de grootste concentratie van journalisten, lobbyisten en diplomaten ter wereld heeft.

II. ALGEMENE BESPREKING : VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

A. TUSSENKOMST VAN DE HEER LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Bij de aanvang van zijn tussenkomst verklaart de heer Luk Van Nieuwenhuysen het op één punt volledig eens te zijn met de minister: export en internationaal ondernemen zijn van zeer groot belang voor Vlaanderen en de Vlaamse welvaart. Vlaanderen heeft dus alle belang bij het degelijk ondersteunen van zijn exporteurs. Bedrijven die nog niet exporteren moeten aangemoedigd worden die stap te zetten. Bovendien overtuigt Vlaanderen op die manier ook buitenlandse bedrijven om zich in Vlaanderen te vestigen. De voorbije jaren is het aantrekken van buitenlandse investeerders steeds moeilijker geworden. De heer Van Nieuwenhuysen benadrukt dat de aangewezen beleidsinstrumenten daarvoor niet enkel bij Vlaanderen berusten, maar ook in handen zijn van de federale en de Europese overheid.

De heer Van Nieuwenhuysen verklaart verder het volledig eens te zijn met een hele reeks zaken die in de beleidsnota vermeld worden, maar kan zich daarbij tegelijk niet van de indruk ontdoen dat de minister absoluut niet gelukkig is met het feit dat de buitenlandse handel onder het toekomstige Vlaamse departement voor Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking zal ressorteren, en niet onder het departement Economie. Persoonlijk vindt hij dat er valabele argumenten kunnen aangehaald worden voor de beide opties, maar desalniettemin vraagt hij de minister met aandrang om nu niet meer af te wijken van de uitgestippelde koers. Continuïteit is immers, zoals de minister zelf ook toegeeft, heel belangrijk. En na al de opeenvolgende wisselingen van ministers gedurende de vorige regeringsperiode, zou de sector zeker gebaat zijn met wat stabiliteit.

Verder heeft de heer Van Nieuwenhuysen ook de stellige indruk dat minister Moerman eigenlijk graag een soort herfederalisering van het internationale ondernemen zou zien, en dat ze in deze

in wezen volledig achter de uitspraken van prins Filip tijdens de recente handelsmissie naar China staat. Deze laatste hield daar een duidelijk pleidooi voor het herstel van de federale bevoegdheid inzake internationale handel, waarmee hij meteen de regionalisering van de buitenlandse handel in vraag stelde. Wellicht werd hij daarin gesteund door minister Verwilghen en de federale regering. Dat reeds twee regeringspartijen hier negatief op hebben gereageerd, verwondert de heer Van Nieuwenhuysen overigens enigszins, aangezien de uitspraak van de prins eigenlijk niet verder ging dan wat minister Moerman hier de laatste weken ook reeds meermaals naar voren bracht.

Ten gronde stelt de heer Luk Van Nieuwenhuysen trouwens ook de zin van dergelijke gigantische handelsmissies in vraag. Hij vindt ook dat ze opmerkelijk veel aan bod komen in de beleidsnota van de minister. Hij twijfelt in elk geval ernstig aan het reële nut van dergelijke missies op het vlak van de exportpromotie. Vaak krijgen ze meer aandacht in België dan in het land van bestemming, wat ook meteen de reden is waarom zoveel bedrijven zich tot deelname aan deze reizende circussen laten verleiden.

Vlaanderen kan zich volgens de heer Van Nieuwenhuysen in dergelijke zendingen ook onvoldoende profileren. Zo was minister Moerman in China volgens het protocol pas de vijfde in rang. Bovendien hebben de belangrijkste Chinese autoriteiten op het vlak van buitenlandse handel de zending volledig links laten liggen en is Vlaanderen er zeker niet extra op de kaart gezet, aangezien voor ieder Vlaams evenement ook in een Waals en een Brussels gebeuren moest voorzien worden. Aan deze zending namen 200 tot 300 bedrijven deel. De heer Van Nieuwenhuysen kan zich dan ook niet voorstellen dat ze efficiënt was en tot goede contacten heeft geleid. Individuele prospectiereizen of beperkte gezamenlijke zendingen die het imago van Vlaanderen als exportland versterken, zouden zijns inziens wel nuttig zijn, mits de deelnemende bedrijven efficiënt geselecteerd worden.

De heer Van Nieuwenhuysen is het in zeker opzicht dan ook eens met baron Paul Buysse, voorzitter van de Bekaert-groep, waar deze stelt dat het presenteren van een klein land als België, met vier regeringen, weinig efficiënt is. Hij vindt dat Vlaanderen in deze zaken best op eigen benen kan staan en geen complexen hoeft te hebben: tenslotte heeft

het heel wat troeven en een beter imago dan België. De heer Van Nieuwenhuysen betreurt dan ook dat de Vlaamse regering hier niet resoluut voor kiest.

Het Agentschap voor Buitenlandse Handel blijft de heer van Nieuwenhuysen hoe dan ook een overbodige instelling vinden; er werd dienaangaande dan ook een amendement ingediend bij de uitgavenbegroting 2005. De spreker stelt vast dat de minister het nut van dit agentschap niet in vraag stelt en dat zij er zelfs op aandringt meer en meer samen te werken met andere regio's, in de eerste plaats met Wallonië.

Hij wijst erop dat dit nog meer werk zal opleveren voor onze eigen vertegenwoordigers in het buitenland en vraagt waarom de minister partnerschap met uitsluitend regio's en niet met landen vooropstelt. Hij denkt dat dit laatste perfect mogelijk is en kijkt daarbij in de eerste plaats richting Nederland. Het lijkt de heer Luk Van Nieuwenhuysen ook duidelijk dat de minister, naast de samenwerking met de vier motoren van Europa, vooral naar een partnerschap met de twee andere Belgische gewesten streeft. Hij wijst erop dat dit niet logisch is, gezien de 15 jaar lange inspanningen van vrijwel alle Vlaamse partijen om terzake een eigen beleid op poten te zetten. Hij wijst erop dat Vlaanderen veel meer troeven heeft dan België, om een eigen dynamisch imago op te bouwen als betrouwbaar ondernemersland.

De heer Van Nieuwenhuysen begrijpt anderzijds wel de zorg van de minister om op het terrein nog meer aanspreekpunten voor exporteurs te voorzien, maar hij vindt dat dit ook zou kunnen door een verder uitbouw van het eigen net van Vlaamse economische vertegenwoordigers. Hij weet dat er financiële beperkingen zijn, maar wijst erop dat het hier om een beleidsnota op middellange termijn gaat.

Volgens de heer Van Nieuwenhuysen heeft de minister nog steeds wat heimwee naar haar vroegere functie. Het viel hem al op dat zij, bijvoorbeeld, geen bezwaar heeft tegen de hergroepering van het federale beleid rond het Belgian Chambers House, dat zich ook op het pad van de exportpromotie wil begeven. Hetzelfde geldt trouwens voor haar stilzitten in de kwestie van de gebrekkige werking van de Nationale Delcreditedienst voor wat de Vlaamse dossiers betreft. Ze moet daarbij nochtans heel goed weten dat de Vlaamse vertegenwoordiging in

de raad van bestuur van die instelling niet zwaar weegt. Het zou volgens hem dan ook logischer zijn de kantoren van de Nationale Delcrederedienst voor de activiteiten ten behoeve van de Vlaamse bedrijven onder te brengen bij het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen.

Het viel de spreker verder ook op dat, wat HRM-beleid betreft, in de beleidsbrief gepleit wordt voor een volgehouden inspanning voor de opleiding en de vorming om de competentie, performantie en motivatie van het personeel te verhogen. Hij vindt dat dit impliciet toch wijst op enig wantrouwen ten aanzien van het personeel.

Verder ziet de heer Van Nieuwenhuysen niet in hoe de nu vaak al heel druk bevroagde Vlaamse economische vertegenwoordigers (VLEV's) nog meer proactief zouden kunnen gaan werken, terwijl ze op sommige standplaatsen ook dossiers uit andere gewesten zullen moeten behandelen, en ook nog eens de investeringsdossiers moeten behartigen. Dat lijkt hem toch wat te veel van het goede.

Tenzij het natuurlijk de bedoeling is, dat door het betalend maken van de dienstverlening het aantal aanvragen zodanig te beperken, dat dit meer proactieve optreden wel mogelijk is. Dienaangaande heeft de heer Van Nieuwenhuysen er geen bezwaar tegen dat sommige opdrachten die een grote inzet vergen, financieel worden aangerekend. Hij vindt echter wel dat er een belangrijk pakket van diensten gratis moet blijven. Men mag de Vlaamse kmo's immers niet afstoten. Het gevaar hiertoe is reëel. Volgens de heer Van Nieuwenhuysen kan het filteren van aanvragen trouwens nog op andere manieren gebeuren dan door het invoeren van financiële drempels.

Afsluitend is de heer van Nieuwenhuysen van mening dat minister Moerman opvallend weinig zegt over de toekomstige werking van het Agentschap Internationaal Ondernemen (FIT) in het binnenland. Meer bepaald over de implicatie van de idee van provinciale front-offices bij Unizo, de Kamers van Koophandel en VOKA vindt hij weinig in de beleidsnota terug. Hij wil dan ook weten of dit idee nog uitgevoerd zal worden dan wel of de minister wenst terug te grijpen naar de idee van de Huizen van de Economie, die voormalig minister Gabriels

gedurende de vorige legislatuur in de Vlaamse provincies wenste in te planten.

B. TUSSENKOMST VAN DE HEER LUC VAN DEN BRANDE

De heer Van den Brande kan zich terugvinden in de hoofddoelstelling van de minister. Ook toen CD&V zich in de oppositie bevond, heeft men zich nooit uitgesproken tegen een aantal zaken die tijdens de vorige regeerperiode naar voor geschoven werden om de economische ondersteuning van Vlaanderen en de bedrijven in Vlaanderen meer slagkracht te geven. Er is dus een zekere continuïteit in het beleid.

Nu er, met het oog op de integratie van de dienst Investeren in Vlaanderen en Export Vlaanderen, een nieuwe decretale basis is geschapen, kan er een nieuw hoofdstuk worden ingezet. Men zal echter moeten nagaan in welke mate alles ook goed functioneert. CD&V heeft de mogelijkheid tot integratie van beide diensten steeds onderschreven. Men moet daarbij echter wel voor ogen houden dat beide diensten in wezen twee verschillende doelstellingen hebben. Vreemde investeerders ervan overtuigen dat Vlaanderen “the place to be” is, is immers heel wat anders dan de Vlaamse ondernemingen maximaal ondersteunen bij hun exportinspanningen.

De heer Van den Brande verklaart desalniettemin het idee van de integratie principieel genegen te zijn, omdat deze integratie versterkend werkt. Deze integratie moet echter vooral gestalte krijgen in het buitenland. Hij blijft erbij dat het voor de binnenlandse begeleiding van vitaal belang is de zaken, qua structuren, gescheiden te houden. Hier moet men zich in essentie richten op de ondersteuning van de exportinspanningen van de Vlaamse bedrijven voor de door hen vervaardigde producten. Het is daarbij een goede zaak om daarvoor ook een beroep te doen op een aantal private actoren. In de beleidsnota wordt terzake echter enkel melding gemaakt van de Kamers van Koophandel. Dat deze erbij betrokken worden, lijkt de heer Van den Brande de evidentie zelve. Er zijn echter ook nog andere partners, onder andere UNIZO, die meer te maken hebben met de kleine, familiale bedrijven.

Hij gaat er dan ook vanuit dat alle organisaties die geïnteresseerd zijn om aan de exportondersteuning mee te werken, als private partners in aanmerking kunnen komen.

Dit nieuwe gegeven zal op een bepaald ogenblik vanzelfsprekend ook eens in zijn integraliteit geëvalueerd moeten worden. En als men dan toch echt een geïntegreerde aanpak wil hanteren, moet men zulks vanzelfsprekend ook consequent doen. De heer Van den Brande gaat ervan uit dat dit de bedoeling is van de minister. Het komt er dus op aan om op een zeer duidelijke, coherente, samenhangende en gearticuleerde wijze prioriteit te geven aan wat de heer Van den Brande zou willen betitelen als “kwaliteit uit Vlaanderen”. De heer Luc Van den Brande is ervan overtuigd dat, indien men wil aangeven dat “people, productivity and persons” gegevenheden zijn waarmee men buitenlandse investeerders kan aantrekken, men deze drie zaken als een geheel moet voorstellen. Dit kan niet op een diffuse manier benaderd worden.

Verder is Vlaanderen uiteraard een deel van België. Hier verschilt de opvatting van CD&V grondig met het discours van Vlaams Belang. CD&V gelooft immers dat het nastreven van de constitutionele onafhankelijkheid van Vlaanderen in wezen een idee uit de negentiende eeuw is. Gedurende de negentiende eeuw kwamen allerlei vormen van staats- en volksnationalisme naar boven. Deze vormen van staatsnationalisme mondden dan later uit in bepaalde institutionele structuren, d.w.z. staten. CD&V gelooft dat men in de eenentwintigste eeuw en in het kader van de huidige Europese integratie, veeleer moet streven naar de grootst mogelijke autonomie voor de deelstaten. Dit alles moet echter duidelijk binnen een Europees verband plaatsvinden.

De heer Van den Brande had verder graag ook wat meer uitleg gekregen bij een zin op bladzijde 78 van de beleidsnota. Meer bepaald waar de minister stelt: “Gezien het niet altijd eenvoudig is om als regio alleen te opereren, overal ter wereld vertegenwoordigd te zijn en (h)erkend te worden, zal in deze planning dan ook meer en meer in partnerschap gewerkt worden met andere regio’s, en in het bijzonder met Wallonië en Brussel.”. Het spreekt inderdaad voor zich dat het geen eenvoudige zaak is om overal ter wereld aanwezig te zijn. Maar volgens de heer Van den Brande is er wel een fundamenteel verschil tussen een veralgemening

van de samenwerking met de andere gewesten en deelstaten enerzijds en een specifieke, punctuele samenwerking tot stand te brengen op de plekken waar Vlaanderen niet over eigen vertegenwoordigers beschikt anderzijds. Op die laatstgenoemde plekken kunnen de daar wel aanwezige Brusselse of Waalse vertegenwoordigers, de dossiers van de Vlaamse bedrijven behartigen. Deze specifieke uitzonderingssituatie is zijns inziens echter iets heel anders dan de meer algemene interpretatie die aan de geciteerde zin kan worden gegeven. Het “delegeren” van de zorg voor de export van een onderneming naar een markt waar er geen Vlaamse vertegenwoordiger is, is zonneklaar iets heel anders dan opnieuw meer en meer in absoluut partnerschap op te treden met de twee andere gewesten. Dit is meer dan semantiek of een aanvoelen. Het gaat hier volgens de heer Luc Van den Brande wel degelijk over iets fundamenteels.

De heer Van den Brande gaat ervan uit dat minister Moerman voorstander is van de versterking van het imago van Vlaanderen. Hij wijst er dienaangaande op dat minister Bourgeois onlangs heeft nagegaan op welke manier er een articulatie is van de manier waarop Vlaanderen zich presenteert in het buitenland. Doel van deze oefening was om in het buitenland op een éénvormige manier naar buiten te treden. Dit staat natuurlijk in nauw verband met logo’s. Door de chronologie liep een en ander echter wat fout, aangezien een aantal instellingen daarin al ver gevorderd waren. Er komt echter wel degelijk een globaal concept. Als men dus naar een geïntegreerd kader toewerkt, is het volgens de heer Van den Brande heel belangrijk dat Vlaanderen bij alle buitengaats activiteiten herkenbaar is als uitgangspunt. Hetgeen overigens het gebruik van specifieke sub-logo’s niet uitsluit.

Dit laatste brengt de heer Van den Brande tot zijn derde hoofdbeschouwing. Naar zijn overtuiging moet heel het overheidsoptreden inzake internationaal economisch ondernemerschap absoluut tot het bevoegdheidsdomein van het Vlaamse buitenlandbeleid blijven behoren. Hierover mag niet de minste onduidelijkheid bestaan. Hij wijst er daarbij op dat die beslissing reeds tijdens de vorige legislatuur - in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid - werd genomen. Bovendien moet men, op het ogenblik dat de administratie ABB wordt omgevormd tot het departement BBIS, geïntegreerd en versterkend optreden. Wat CD&V betreft moet FIT, onder de auspiciën van het bui-

tenlands beleid en in het kader van een coherent beleid, de beleidsvoorbereidende en -uitvoerende taken op zich nemen. De heer Van den Brande zou hierop dan ook graag een duidelijk antwoord krijgen van de minister. Hij heeft de minister van Buitenlands Beleid trouwens ook reeds gevraagd wat in deze kwestie zijn advies was voor, zijn alter ego, de minister van Bestuurszaken. De heer Van den Brande gelooft in elk geval dat de juiste benadering degene is die hij zojuist komt op te sommen.

De heer Van den Brande wenst daarnaast ook nog een aantal punctuele bedenkingen te maken die desalniettemin toch raken aan de kern van de beleidsnota van minister Moerman. Zo wenst hij zijn bezorgdheid te uiten over de mate waarin er effectief aandacht en zorg zal zijn voor de Vlaamse kmo's en familiale bedrijven, die toch de kern van de Vlaamse economie vormen. De heer Van den Brande vraagt zich met name af of men wel voldoende oog zal hebben voor de specificiteit van dit soort van ondernemingen? Hoe valt een en ander bijvoorbeeld te rijmen met de impliciet aangekondigde verdwijning van de cel "exportbegeleiding"? Deze cel hield zich immers heel in het bijzonder bezig met de ondersteuning van de exportinspanningen van de kleine en middelgrote ondernemingen. In deze cel waren er tot voor kort acht mensen werkzaam. Er zullen zes mensen verdwijnen. De heer Van den Brande maakt zich hier grote zorgen over. Hij drukt dan ook de hoop uit dat minister Moerman hem terzake gerust zal kunnen stellen.

De heer Van den Brande wenst verder ook te vernemen op welke manier minister Moerman denkt om te gaan met de tweede golf van buitenlandse investeerders. Het is immers van vitaal belang dat men kan te weten komen op welke manier men best nieuwe investeerders aantrekt. Bovendien vindt er op het internationale vlak een herpositionering plaats van multinationale en andere transnationale ondernemingen. Deze ondernemingen zitten met name – na zich in een eerste fase in Europa verankerd te hebben – volop in een proces waarbij ze een aantal nieuwe strategische opties willen lichten. Deze opties hangen nauw samen met wat de heer Van den Brande zou betitelen als de "verticalisering van internationale groepen". In het licht van deze evolutie denkt hij dan ook dat het aspect van de creatieve consolidatie van internationale in-

vesteringen, samen met het aantrekken van bijkomende investeringen, van immens belang is.

Op bladzijde 77 van de beleidsnota, leest de heer Van den Brande dat de minister minstens een getemperd enthousiasme koestert voor de dienstenrichtlijn, de zogenaamde 'Bolkestein-richtlijn'. De heer Van den Brande kan dit deels onderschrijven. De structurele convergentie die tot stand kan komen door een welbepaalde invulling van een bepaalde richtlijn, kan volgens de heer Van den Brande inderdaad een stimulans betekenen voor de Vlaamse economie. Hij vraagt zich terzake echter af of wat er daarover in deze beleidsnota staat wel volledig overeenstemt met het door de Vlaamse Regering ingenomen standpunt omtrent de Bolkestein-richtlijn.

Minister Moerman wil ook nauwer aansluiten bij de vier regio's die in feite de economische motoren zijn van Europa. De heer Van den Brande hoopt dat minister Moerman hierin ook daadwerkelijk zal slagen. De voorbije periodes werden hiertoe immers reeds een aantal pogingen ondernomen, telkens met eerder matige resultaten. De vier regio's moeten daarnaast ook op hun juiste waarde ingeschat worden. Een van deze vier, namelijk de regio Lyon-Rhône-Alpes, kampt met een zwaar institutioneel probleem. Deze regio heeft minder institutionele autonomie dan het kleinste Zwitserse kanton. Bijgevolg is deze regio dan misschien wel een economisch zwaargewicht maar op institutioneel vlak is het, net als de andere Franse regio's, een dwerg. De heer Van den Brande wenst dan ook te vernemen of de minister een exacte visie heeft van hoe het gewenste samenwerkingsverband met (en tussen) deze vier regio's eruit zal zien en in welke mate deze regio's al dan niet positief staan ten opzichte van de Vlaamse toenaderingspogingen.

De heer Van den Brande preciseert dat hij samenwerking met de "vier motoren" op zich een goed idee vindt, maar waarschuwt de minister dat die regio's doorgaans zeer terughoudend zijn. Verder wil de spreker weten in welke mate minister Moerman nog vasthoudt aan het project Flanders DC van haar voorganger Patricia Ceysens en aan de samenwerking met de negen regio's die in dat project waren afgebakend. Hijzelf acht het verkieslijker te werken met wat hij de wervelkolom van

Europa noemt: van Schotland over Vlaanderen en Wallonië naar Lombardije en Catalonië. Dat zou zijns inziens meer voordeel bieden voor het Vlaams internationaal ondernemen.

De heer Van den Brande heeft verder ook niet de bedoeling om de minister te bevragen over de recente uitlatingen van prins Filip tijdens de handelsmissie naar China. In de parlementaire monarchie die België is, zijn die uitspraken in wezen immers irrelevant. De onverantwoordelijkheid van het staatshoofd, en bij uitbreiding ook van de erfprins, moet gedekt zijn door een minister of de eerste minister. Toen de gewesten volledig bevoegd werden voor exportbevordering en buitenlandse handel, heeft de toenmalig verantwoordelijke minister, de heer Johan Vande Lanotte, namens de regering gezegd dat de uitspraken van de prins onder geen enkel beding voorwerp van polemieken of van politieke houding konden zijn. Volgens de heer Van den Brande moet men in die context dan ook zeer behoedzaam zijn met uitspraken ten aanzien van de constitutionele werkelijkheid.

In ons bestel ligt het voor de hand dat de volksvertegenwoordiging niet de prins dient te volgen, maar dat omgekeerd de prins de wil van de volksvertegenwoordiging moet volgen. De piste om toch nog een Agentschap voor de Buitenlandse Handel op te richten, droeg in feite al de kiemen van potentiële conflicten in zich. De heer Van den Brande betwijfelt daarbij geenszins het nut van een centrale databank, die zijns inziens best onder de directie Internationale Economische Politiek, van het federale ministerie van Buitenlandse Zaken zou ressorteren. Daardoor kan de verantwoordelijkheid van diegenen die een zending leiden grondwettelijk ook beter gedekt worden. Volgens de heer Van den Brande zal de houding tegenover het voortbestaan van het huidige agentschap zonodig moeten worden herzien, al ware het maar om nutteloze conflicten te vermijden en duidelijkheid te creëren. Dit beleidsdomein behoort immers exclusief tot de bevoegdheid van de twee deelstaten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Afsluitend vraagt de heer Van den Brande minister Moerman naar een evaluatie van het bezoek aan het Vlaamse bedrijvencentrum in Shanghai.

C. TUSSENKOMST VAN MEVROUW MIET SMET

Mevrouw Miet Smet meent dat er wat te veel aandacht naar het institutionele element gaat. Haars inziens moet het doel toch zijn de bedrijven zoveel mogelijk kansen te bieden om te exporteren. Het institutionele gegeven is daarbij niet meer dan een hefboom. Het is echter zeker geen finaliteit op zich.

Nog volgens mevrouw Smet moeten er ook, ethisch verantwoorde, dwarsverbanden mogelijk zijn tussen ontwikkelingssamenwerking en buitenlandse handel. Terwijl een aantal andere landen die link wel maken, ressorteren de twee beleidsdomeinen in Vlaanderen onder de bevoegdheid van twee verschillende ministers. Daarom vreest ze dat de optimale mogelijkheden van een samenspel niet volledig uitgebuit worden. Van minister Moerman had ze dan ook graag vernomen hoe zij de samenwerking met ontwikkelingssamenwerking en buitenlands beleid ziet. Gaat men proberen die zaken structureel samen te brengen?

In het licht van de recente handelsmissie naar China, vraagt mevrouw Miet Smet aan de minister of de aanwezigheid van een lid van het koningshuis op dergelijke buitenlandse missies volgens haar ook werkelijk een tangibel voordeel oplevert in het buitenland.

Afsluitend herhaalt mevrouw Smet dat ze ervan uitgaat dat de regering een aantal concrete streefdoelen heeft inzake buitenlandse handel, niet alleen institutioneel, maar ook inzake het reële effect. Wat het institutionele aspect betreft, kan ze zich niet van de indruk ontdoen dat Vlaanderen toch altijd enigszins de neiging heeft om zich op een eerder ingewikkelde wijze te organiseren.

D. TUSSENKOMST VAN DE HEER JAN LOONES

De heer Jan Loones verklaart de mening te zijn toegedaan dat buitenlandse handel zowat het prettigste onderdeel van de bevoegdheden van de minister moet zijn, alleen al omwille van wat ze er al-

lemaal mee kan doen. Niet minder dan 63 procent van de Belgische bedrijven zijn immers Vlaams, en deze Vlaamse bedrijven zijn goed voor meer dan 80 procent van de omzet.

Hij stelt vast dat in het verleden niet altijd een gericht beleid is gevoerd. Volgens hem is het nu dan ook het moment om een en ander grondig aan te pakken. Alle kaarten liggen op tafel om rond internationaal ondernemen iets moois te doen. De beleidsnota vormt daartoe een goede aanzet en de heer Loones wenst de minister alle succes toe.

Toch wil hij ook een aantal bemerkingen formuleren. Hij wil met name weten hoe de minister precies de samenwerking ziet respectievelijk met het algemeen buitenlands beleid, zowel wat de vormgeving als de communicatie betreft, en met de ontwikkelingssamenwerking.

De heer Jan Loones wijst erop dat ook het buitenlands beleid zich laat leiden door het benaastigen van het kwaliteitslabel Vlaanderen. De spreker is ervan overtuigd dat het kwaliteitslabel Vlaanderen beter zal scoren dan het vrijwel onidentificeerbare België. Een gericht en kwalitatief exportpromotiebeleid is zijns inziens op Belgisch niveau zo goed als uitgesloten. Dienaangaande merkt de heer Loones op dat het aantal inwoners er eigenlijk niet toe doet. De producten zijn belangrijker dan de afmetingen en de bevolkingsomvang van het land van herkomst.

Hij laat opmerken dat in de loop van de vorige regeerperiode, een delegatie van het Vlaams Parlement naar Oekraïne is gereisd om er te onderzoeken welke economische en toeristische mogelijkheden dat land biedt. De Vlaamse delegatie had toen al oog voor de problemen in dat land. In Oekraïne wonen, net zoals in België, verschillende bevolkingsgroepen samen. De manier waarop – zoals ook uit de actualiteit mag blijken – de bevolking daar werkelijk op basisniveau nog begaan is met de politieke situatie, is volgens de heer Loones in geen enkel Westers land nog mogelijk. De spreker vraagt minister Moerman dan ook om rekening te houden met de betreffende resolutie, unaniem goedgekeurd na het bezoek. De toenmalige minister bevoegd voor Buitenlandse Handel, de heer Jaak Gabriels, heeft bij die gelegenheid trouwens ook een Vlaamse handelsmissie aangekondigd. Oekraïne is volgens de heer Loones hoe dan ook een interessante markt.

De heer Loones wijst er verder op dat regionale ministers die deelnemen aan een zending georganiseerd door het federaal Agentschap voor de Buitenlandse Handel, onder het voorzitterschap van de kroonprins, bij die gelegenheid ten volle bevoegd zijn voor de politieke contacten aangaande de bevordering van de buitenlandse handel. Tijdens al deze zendingen treedt de minister bovendien als woordvoerder op. De heer Loones wil dienovereenkomstig dat minister Moerman op haar strepen staat, temeer daar Vlaanderen 80 procent van de Belgische export vertegenwoordigt. De aanwezigheid van de kroonprins opent vele deuren, maar hij zou volgens de heer Loones net zo goed Vlaamse als Belgische zendingen kunnen begeleiden. Hij is het niet eens met de uitlatingen van de kroonprins, maar vindt het in zekere zin wel een stap vooruit dat het koningshuis zijn standpunten kenbaar maakt, want duidelijkheid kan de discussie alleen maar ten goede komen.

E. TUSSENKOMST VAN MEVROUW SABINE POLEYN

Mevrouw Sabine Poleyn sluit zich aan bij de opmerkingen die reeds vanuit haar fractie werden geformuleerd, maar wenst toch nog wat dieper in te gaan op de paragraaf over het “ethisch aankoopbeleid” (bladzijde 85 van de beleidsnota). Enerzijds vindt ze het positief dat daar aandacht aan wordt geschonken, maar anderzijds kan ze zich toch niet van de indruk ontdoen dat dit thema er zomaar wat werd tussengeplaatst. Het is immers duidelijk onvoldoende uitgewerkt.

Dit ethisch aankoopbeleid zou volgens de bewust passage gebeuren aan de hand van kwaliteitslabels. Terzake had zij van de minister dan ook graag vernomen over welk aankoopbeleid men het hier precies heeft en ook hoe die kwaliteitslabels precies zullen toegepast worden.

Er is daarnaast ook sprake van een importbegeleidingcentrum voor producten uit de minst ontwikkelde landen. Dat voorstel doet de mevrouw Poleyn heel sterk denken aan de Helpdesk Import Vlaanderen uit de regeerverklaring en de beleidsnota Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking. Minister Bourgeois wil de helpdesk echter inschakelen voor de ontwikkelingslanden in het algemeen, terwijl minister Moerman het heeft over de minst ontwikkelde landen. Vanwaar dat ver-

schil? Past dit thema, gezien de link met de kwaliteitslabels, enkel binnen de Fair Trade-piste? Of is het bedoeld om alle import uit ontwikkelingslanden te stimuleren?

Mevrouw Poleyn wijst er verder op dat minister Bourgeois zich expliciet verzet heeft tegen de idee van gebonden hulp. Van minister Moerman had zij graag vernomen wat haar visie op dit fenomeen is, temeer daar zij als minister bevoegd is voor het systeem van de financiering van de export van Vlaamse uitrustingsgoederen naar ontwikkelingslanden.

Minister Bourgeois schrijft in het deel van zijn beleidsnota dat gaat over Internationale Samenwerking ook dat hij het maatschappelijk verantwoord ondernemen in het Zuiden wil stimuleren. In de hier voorliggende beleidsnota, die het over internationaal ondernemen heeft, schrijft men daar echter niets over. Mevrouw Poleyn roept minister Moerman dan ook op om samen met minister Bourgeois een coherent beleid terzake uit te stippelen.

III. ALGEMENE BESPREKING: ANTWOORDEN VAN DE MINISTER

A. GEÏNTEGREERD ANTWOORD

Bij de aanvang van haar repliek stelt minister Moerman dat de commissieleden door hun bijdrage aan het debat duidelijk hebben aangegeven overtuigd te zijn van het belang van deze beleidsmaterie. Ze merkt ook op dat een aantal kwesties door meerdere sprekers werden aangeraakt tijdens hun respectieve tussenkomsten. In het verlengde van het opzet van haar geïntegreerde beleidsnota zal ze ook pogen om een geïntegreerd antwoord te verschaffen op deze vragen. Kwestie van niet telkens hetzelfde te moeten herhalen.

B. MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Dat er in het hoofdstuk Internationaal Ondernemen een aantal thema's zouden ontbreken, wijst de minister aan het feit dat de betreffende thema's gewoon elders in haar – geïntegreerde – beleidsnota zijn ondergebracht. Maatschappelijk verantwoord

ondernemen bijvoorbeeld, valt onder het hoofdstuk Ondernemen. Ze wijst erop dat er gepoogd is een synthesesnota te schrijven, precies om niet steeds alles te moeten herhalen. Over maatschappelijk ondernemen bestaan er echter geen meningsverschillen tussen haar en minister Bourgeois. De referenties daarnaar zijn terug te vinden op de bladzijden 72 en 73 van de nota.

C. VLAANDEREN NEEMT ZIJN VERANTWOORDELIJKHEID OP BINNEN HET BESTAANDE INSTITUTIONELE KADER

De minister is tevreden dat de heer Van Nieuwenhuysen heel wat positieve zaken ziet in de beleidsnota. Hij vestigt terecht de aandacht op het feit dat de beleidsinstrumenten verdeeld zijn over Vlaanderen, het federale en het Europese niveau. Dat ontslaat Vlaanderen evenwel niet van zijn plicht om zijn eigen instrumenten te gebruiken, en om te proberen de andere niveaus ervan te overtuigen dezelfde doelstellingen na te streven.

Zo heeft de minister, bijvoorbeeld, het initiatief genomen om samen met de andere beleidsniveaus en met de automobielsector rond te tafel te gaan zitten. In de beslissingscentra van de automobielconstructeurs – die niet in ons land gevestigd zijn – wordt op dit ogenblik immers al beslist over toekomstige investeringen. Op elk niveau moet worden nagegaan welke maatregelen aangewezen zijn om die investeringen in Vlaanderen te houden.

Ten algemenen titel wijst de minister de heer Van Nieuwenhuysen er verder op dat een aantal van de door hem geciteerde opties betrekking hebben op institutioneel en constitutioneel verankerde instituties en systemen. Deze opties zouden dus een aantal wijzigingen op het vlak van de bevoegheidsverdelingen vereisen. De minister verwijst hierbij expliciet naar het aangehaalde voorbeeld van de Delcredierdienst.

De nu voorliggende beleidsnota is de lege rata geschreven. Het spreekt vanzelf dat een aantal zaken op het institutionele Forum zullen besproken worden. Volgens de minister beschikt Vlaanderen momenteel inderdaad nog niet over alle instrumenten om een economisch beleid en een beleid naar internationale ondernemers toe, te voeren. Eens Vlaanderen wel over deze instrumenten beschikt,

zal het beleid worden bijgesteld. In deze nota is de minister echter enkel uitgegaan van het op heden beschikbare instrumentarium.

D. INFORMEEL BUITENLANDS NETWERK

Minister Moerman verklaart verder er meer en meer van overtuigd te zijn dat zowel in het buitenland verblijvende Vlamingen als mensen die enige tijd in Vlaanderen verbleven hebben, nuttig kunnen en moeten ingeschakeld worden. Samen met het bedrijfsleven heeft de minister terzake reeds preliminair nagegaan wat er mogelijk is.

Volgens de minister moet heel snel werk gemaakt worden van een voor de ondernemers en de ondernemingen toegankelijke databank. Er is immers een onschatbaar potentieel aan mensen in het buitenland die daar verantwoordelijke posities bezetten en die aan een van onze universiteiten gestudeerd hebben. Mevrouw Moerman zegt dat dit systematisch zou moeten worden bijgehouden. In alle hoeken van de wereld zijn er immers mensen die aan onze hogescholen hebben gestudeerd, of die hier een andere opleiding hebben genoten (bijvoorbeeld aan de haven van Antwerpen of Gent). Deze mensen zouden systematisch, bijvoorbeeld via een elektronische nieuwsbrief, op de hoogte moeten gehouden worden van wat er in onze regio gebeurt. Dit geldt overigens ook voor de Vlamingen in het buitenland, ongeacht of die nu voor een Belgisch of voor een buitenlands bedrijf werken. Vermits deze mensen ook valabele aanspreekpunten zijn, zou de databank, weliswaar met inachtneming van de privacy, ook toegankelijk moeten gemaakt worden voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers. De minister belooft hierin zeer snel een initiatief te nemen. Zij kan dienaangaande ook meedelen dat VOKA bereid is hieraan mee te werken.

E. PLAATS VAN FIT IN DE NIEUWE VLAAMSE ADMINISTRATIEVE STRUCTUUR

De minister verklaart verder in het geheel niet ongelukkig te zijn over het feit dat FIT niet onder Economie ressorteert. Zij stelt dat zowel economie, ondernemen, wetenschap en innovatie als internationaal ondernemen nu functioneel onder

haar bevoegdheid vallen. Ze vindt dat belangrijker dan de administratie waarmee ze samenwerkt. Zij vindt wel dat het internationale ondernemen, naar inhoud, per definitie een duidelijk aanknopingspunt bij Ondernemen moet hebben.

F. ÉÉNLOKETFUNCTIE

Minister Moerman beaamt de stelling dat binnenlands naar een éénloketfunctie (d.w.z. één toegangspunt in Vlaanderen voor de ondernemers en de ondernemingen) gestreefd wordt. Zij vindt dit voor ondernemingen noodzakelijk. Dat belet overigens niet dat de “onderliggende” diensten en administraties, dus ook FIT, elk hun eigen ding kunnen blijven doen en een eigen identiteit kunnen behouden.

Zij verwijst voor haar standpunt terzake naar de besprekingen in de Commissie Economie. De minister verklaart dat zij de acties van FIT om over te gaan tot een éénloketfunctie heeft laten stilleggen, omdat men nu op een cruciaal punt gekomen is waarop zowel de omvorming van Export Vlaanderen en DIV naar FIT als de oprichting van het VLAO (Vlaams Agentschap Ondernemen) een feit zijn. Tegelijkertijd wijst de minister op de verschillende toegangspunten die de ondernemingen momenteel hebben tot de diverse instrumenten die ter beschikking staan in het kader van het economisch ondersteuningsbeleid. Zij vindt dat alles via één contactpunt moet toegankelijk zijn, maar dat niets belet dat FIT daarnaast zijn eigen dossierbeheerders heeft.

Ze sluit daarbij ook niet uit dat privé-partners betrokken kunnen worden bij het opstarten van de éénloketfunctie, maar die functie moet er in de eerste plaats zijn voor de bedrijven en niet voor een bepaalde partner die geïnteresseerd is in het uitbaten van de loketfunctie.

G. CONSEQUENTE TOEPASSING VAN DE DEFEDERALISERING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL

Minister Fientje Moerman weerlegt met klem dat zij voor het herfederaliseren van de buitenlandse handel zou zijn. Zij wijst er dienaangaande op dat zij de enige is die de zaak van binnenuit van de

twee kanten heeft kunnen bekijken: vorig jaar als de toenmalige federale minister van Buitenlandse Handel en dit jaar als Vlaams minister van Buitenlandse Handel.

De minister is het verder eens met mevrouw Miet Smet, dat er momenteel nogal veel aandacht besteed wordt aan het institutionele aspect. Men mag zich niet verliezen in het institutionele debat. Maar zonder een degelijk institutioneel kader draait de economie anderzijds natuurlijk ook niet goed.

H. DIPLOMATIEK STATUUT VAN DE VLEV'ERS

Mocht vorige week niet zoveel tijd verloren gegaan zijn met de randfenomenen van de handelsmissie naar China, dan zou in de media ongetwijfeld duidelijker naar voren gekomen zijn dat zij gepleit heeft voor een beter statuut van de VLEV'ers waar ook ter wereld. Zij moeten in de internationale "pecking order" de plaats krijgen die hen toekomt, omdat die plaats mee bepalend is voor het niveau van de gesprekspartners in een derde land. Het statuut van de VLEV'ers moet voor internationale gesprekspartners onmiddellijk herkenbaar zijn. Zij zal hierover dan ook contacten leggen met de federale minister van Buitenlandse Zaken, onder wiens bevoegdheid deze kwestie ressorteert.

I. PROTOCOLLAIRE ORDE EN WOORDVOERDERSCHAP BIJ BUITENLANDSE MISSIES

Bij die gelegenheid zal zij met federaal minister De Gucht overigens ook over het protocol praten. Protocol is volgens de minister immers belangrijk in de zin dat ook dat een bepalend gegeven is voor het aanzien dat men geniet bij de buitenlandse gesprekspartners. Daarenboven is het ook maar logisch dat er ook in protocolair opzicht een convergentie zou zijn tussen de binnenlandse en de buitenlandse bevoegdheden.

De minister geeft dienaangaande nog mee dat de vorige federale minister voor Buitenlandse Zaken de heer Louis Michel, reeds begin vorig jaar een circulaire verstuurd heeft naar alle Belgische diplomatieke posten over het samengaan van regionale en federale ministers ter gelegenheid van gezamenlijke handelsmissies. Omdat hiermee nog

niet alles geregeld is, zal minister Moerman deze kwestie verder doorspreken met de huidige federale minister voor Buitenlandse Zaken. Terugkomen op de verworvenheden is daarbij voor de minister in elk geval geen optie.

De minister wijst er dienaangaande overigens op dat ze vorig jaar reeds de Chinese eerste minister heeft ontmoet in Brussel. Nu heeft zij tijdens de handelsmissie de vice-eerste minister ontmoet. In formeel opzicht lijkt dit op het eerste zicht alsof men iemand van een iets lagere rang te spreken krijgt, maar in functioneel opzicht – en dat is uiteindelijk wat telt – was dit wel degelijk de juiste persoon om over het aanhalen van de handels- en economische betrekkingen tussen de Vlaanderen en China te spreken. Een ander sprekend voorbeeld hiervan, is dat minister Moerman ook zeer constructieve contacten heeft gehad met de Chinese vice-minister bevoegd voor AQSIQ (State Administration of Quality Supervision and Inspection and Quarantine – het Chinees equivalent van ons voedselagentschap), bij wie ze er – naar ze meent waarschijnlijk met succes – heeft op aangedrongen om nu eindelijk het nog steeds bestaande Chinese invoerverbod op Vlaams varkensvlees op het heffen. Dienaangaande heeft ze er dan ook goede hoop op dat dit dossier dra in orde zal komen, hetgeen ook een interessante economische return zal opleveren.

De op heden bestaande regeling voor het buitenlandse optreden van gewestelijke ministers die mee prinselijke handelszendingen begeleiden, werd met andere woorden integraal toegepast. De minister is wel degelijk als woordvoerder opgetreden en heeft alle contacten kunnen hebben die zij nuttig achtte. Hoewel ongetwijfeld nog niet perfect of optimaal, blijkt uit de praxis dat deze regeling wel degelijk werkt.

Aansluitend hierbij wenst ze nog te benadrukken dat alle officiële Chinese instanties zeer goed op de hoogte bleken te zijn van de institutionele constellatie van België. Het argument dat de komst van vier verschillende Belgische regeringen verwarrend werkt, is dus een loos argument. De Chinezen waren heel goed op de hoogte met wie ze geconfronteerd werden. Degenen die aan Belgische kant ministeriële verantwoordelijkheid droegen zijn er bijgevolg in geslaagd om, in alle gevallen waar er sprake was van een gemeenschappelijk belang, wederzijds versterkend en niet verzwakkend tegenover elkaar op te treden.

J. NUT VAN PRINSELIJKE HANDELSMISSIES

De minister kan zich dan ook niet terug vinden in de principiële stelling van de heer Van Nieuwenhuysen dat Vlaanderen of zijn politieke gezagsdragers hier beter niet zouden aan meedoen. De minister is de mening toegedaan dat de afwezigen altijd ongelijk hebben. Er waren op de handelsmissie naar China 108 ondernemingen vertegenwoordigd. Niet minder dan 180 Vlaamse zakenlui waren aanwezig. En verder werden de twee andere regio's door hun respectievelijke minister-presidenten vertegenwoordigd. Voor de minister is het dan ook duidelijk dat, mocht men van Vlaamse kant afwezig zijn gebleven, men zwaar ongelijk zou hebben gehad. De Vlaamse overheid zou de Vlaamse ondernemingen, en bij afgeleide de Vlaamse welvaart, daar zeker geen recht mee gedaan hebben. De minister heeft gedurende de zending integendeel gepoogd om een aantal specifieke acties te ondernemen voor de betrokken Vlaamse bedrijven en hen via haar aanwezigheid wat extra – politiek – gewicht te geven. Ze hoopt dat dit tot op zekere hoogte gelukt is. Meer nog: ze is er van overtuigd dat ze daar tot op zekere hoogte ook effectief in geslaagd is.

Waarmee meteen ook geantwoord is op de vraag van mevrouw Miet Smet die wou weten of de aanwezigheid van de minister op de handelsmissie werkelijk iets aan de toestand veranderde en of er, dankzij haar aanwezigheid, een aantal contacten die men anders niet had kunnen leggen, nu wel konden gelegd worden.

Inpikkend op dit topic wenst de heer *Luc Van den Brande* voor alle duidelijkheid even te preciseren dat er, toen er twee of drie jaar geleden in het Vlaams Parlement een resolutie werd ingediend om dergelijke missies in de toekomst uit te sluiten, de CD&V-fractie het standpunt heeft ingenomen dat, mits er terzake enige selectiviteit in acht werd genomen, dergelijke missies wel degelijk nuttig konden zijn. Hij vervolgt dat voor CD&V de prins echter even goed met aparte Vlaamse of Waalse zendingen zou moeten kunnen meegaan.

Verder wijst hij erop dat de vraag naar de relevantie van deze of gene missie in wezen iets is dat – terecht – steeds terugkeert, aangezien men voor iedere missie telkens weer de afweging qua nut en noodzaak moet maken. Volgens de heer Van den

Brande bestaat er terzake een mooi precedent. Op het ogenblik dat Ecostahl werd overgenomen door Cockerill-Sambre was er een koninklijk bezoek aan Duitsland. De minister-president van het Waalse Gewest, de heer Collignon, ging toen zonder enig probleem mee. In het licht van de specifieke omstandigheden van het moment was dit was volgens de heer Van den Brande volkomen terecht. Hij heeft dan ook geen problemen met een dergelijke werkwijze. Op dat ogenblik was dat dossier immers van wezenlijk belang voor de economische ontwikkeling van Wallonië. In tegenstelling tot een aantal anderen verzet CD&V zich dus zeker niet a priori tegen dergelijke missies. In het verlengde hiervan is de heer Van den Brande dan ook van mening dat men in dit koninkrijk op een zakelijke manier gedifferentieerd moet kunnen optreden naargelang het over een gemengde, een Vlaamse dan wel een Waalse zending gaat.

De heer Van den Brande meent verder dat de economische en institutionele ontwikkeling onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Op dat vlak is het dus hoognodig om in het buitenland de weinig tot de verbeelding sprekende verwijzing naar gemeenschappen en gewesten te verlaten. In termen van moderne marketing uitgedrukt, zou men kunnen stellen dat deze benamingen gewoon niet “sexy” genoeg zijn en dus niet genoeg rendement en return opleveren voor het te vermarkten product. Net zoals men in de VSA spreekt van ‘Texas, USA’ moet men hier zijns inziens spreken van ‘Flanders, Belgium’. Men kan hier onmogelijk een antinomie in ontdekken. Alles kan perfect geregeld worden. Wel moet men intern steeds voor ogen blijven houden wat het exacte politiek-institutionele uitgangspunt is, maar het bedrijfsleven zelf kan gerust buiten deze discussie blijven. De heer Van den Brande kan zich dus perfect terug vinden in de bezorgdheid die tot uiting kwam in de vraagstelling van mevrouw Smet.

Minister *Fientje Moerman* is het terzake eens met de heer Van den Brande. Ze vindt dat men heel deze materie rationeel en uiterst zakelijk moet bekijken. Bij elke handeling moet men zich afvragen wat ze zal opbrengen. Minister Moerman heeft trouwens al menen op te merken dat met name in verre landen, die een republikeinse staatsvorm hebben of zelfs communistisch van signatuur zijn, dergelijke prinselijke missies bepaalde mogelijkheden creëren. Dit kan op het eerste zicht wat vreemd lijken, maar het is nu eenmaal zo. Minister Moerman is

dan ook van mening dat als dergelijke missies effectief werken, men ze ook moet gebruiken.

Met deze missie is minister Moerman bijvoorbeeld bij de burgemeester van Peking geraakt. Peking telt 13,5 miljoen inwoners en in 2008 worden de Olympische Spelen er georganiseerd. Bij deze burgemeester heeft minister Moerman het dossier van een in Vlaanderen gelegen bedrijf dat een joint venture gesloten heeft met een Chinese tegenhanger, kunnen bepleiten. Dit bedrijf zou immers, met de komst van de Olympische Spelen, moeten verplaatst worden omdat het te vervuילend zou zijn. Het werd bedreigd met onteigening maar ontving hierover geen echt uitsluit. Wat uiteraard de waarde van het bedrijf aantastte. Bovendien leden de activiteiten van de onderneming onder dergelijke onzekerheid. Dat dit dossier werd aangekaart door de minister, zorgde ervoor dat er een oplossing zal uitgewerkt worden. De minister is dan ook van oordeel dat als dergelijke missies zoiets kunnen bewerkstelligen, men dit instrument moet gebruiken voor de Vlaamse ondernemingen. Dergelijke missies openen volgens haar echt wel deuren. Wie deze deuren precies opent, is voor de minister van geen tel. Als men meegaat op dergelijke missies, moet men gewoon gebruik maken van de geboden mogelijkheden. Minister Moerman blijft er derhalve van overtuigd dat de deelname van het prinsenvaar aan handelsmissies extra deuren opent of toch zeker deuren opent op een niveau dat men anders niet had kunnen bereiken.

K. UITDRAGEN VAN EEN POSITIEVE BOODSCHAP IN HET BUITENLAND

Nog in dat verband wijst de minister erop dat ze gedurende de zending nooit gewag gemaakt heeft van het feit dat België een klein land is of dat Vlaanderen een kleine regio is. Vanzelfsprekend heeft zij ook geen enkele van de tekortkomingen van ons land opgenoemd. Naar haar aanvoelen is dit immers een negatieve benadering die daar niet op zijn plaats is en ook niet ter zake doet. Het is niet de taak van een begeleidende minister om aan nestbevuiling te doen. Er zijn echter wel altijd mensen die dat blijkbaar niet onmiddellijk door hebben. Zo verwijst ze naar een ronduit gênant incident, toen een delegatielid, bij een bezoek aan een Chinese luchtvaartmaatschappij waarmee men wilde onderhandelen om een aantal rechtstreekse luchtvaartverbindingen tussen België en China op

te zetten, opmerkte dat onze eigen nationale luchtvaartmaatschappij failliet was gegaan. De minister vond dit een allesbehalve positieve benadering, om niet te zeggen een misplaatste opmerking. In dezelfde zin baat het bijvoorbeeld ook niet om altijd maar op het slechte weer in België te wijzen. Volgens de minister moet men dergelijke zaken niet in het buitenland gaan vertellen. Men weet daar immers zelf wel wat voor een weerstype er in België overheerst en tot wat men in België allemaal in staat is. Als men een boodschap wil uitdragen moet het, nog steeds volgens de minister, om een positieve boodschap gaan. Zij heeft zich daarvoor dan ook ten volle ingezet.

N. SAMENWERKING TUSSEN DE GEWESTELIJKE EXPORTDIENSTEN IN HET BUITENLAND

Minister Moerman geeft, ter verduidelijking, ook nog eens de cijfers over de buitenlandse samenwerking tussen de verschillende gewesten inzake exportpromotie. Vlaanderen heeft 76 vertegenwoordigingen in het buitenland. Wallonië telt er 58. Brussel ten slotte bezit er 20. Brussel en Wallonië werken op 31 plaatsen samen. Brussel, Wallonië en Vlaanderen hebben op 3 plaatsen een gemeenschappelijke vertegenwoordiging. Bij dit laatste gaat het om Tripoli, Havanna en Bagdad. De minister heeft niet de bedoeling om de Vlaamse ambtenaren in het buitenland nog meer te gaan belasten. Vlaanderen neemt immers 81,39 procent van de Belgische export voor zijn rekening. Voor China loopt dit cijfer zelfs op tot 83 procent. Men heeft in onze buitenlandse vertegenwoordigingen dus meer dan genoeg te doen. Wanneer andere gewesten ook ergens vertegenwoordigd zijn, bestaat de mogelijkheid tot samenwerking. De minister heeft er in deze commissie trouwens een tweetal weken geleden nog op gewezen dat er op het veld al heel wat samenwerking bestaat. Op grond daarvan vindt ze het niet onbelangrijk dat dergelijke samenwerking verder ondersteund wordt.

M. AANSLUITING BIJ DE VIER PRIORITAIRE ECONOMISCHE REGIO'S VAN EUROPA

De minister komt dan tot de kwestie van het contact tussen Vlaanderen en de vier regio's die men de "motoren van Europa" pleegt te noemen. Ze

wijst er dienaangaande op dat ze in september naar Catalonië is geweest. Ze heeft er toen het dossier aangekaart van de mogelijke aansluiting van Vlaanderen bij de vier regio's die de economische motoren van Europa zijn. In juni of juli werd er hiertoe trouwens reeds een voorbereidende vergadering georganiseerd en werd deze materie dus ook al aangekaart. Een vertegenwoordiger van Vlaanderen was, als waarnemer, op deze vergadering aanwezig. Binnen wat nu nog Export Vlaanderen is, volgt men dit dossier verder op.

Minister Moerman wenst zich in deze dus zeker niet zo pessimistisch op te stellen als de heer Van den Brande. De Catalaanse gesprekspartner van minister Moerman reageerde tijdens de ontmoeting van september immers zeer positief op een mogelijke Vlaamse toetreding. Bovendien vindt de minister niet dat Vlaanderen alleen mag samenwerken met regio's die over de dezelfde constitutionele bevoegdheden als Vlaanderen beschikken. Dat zou immers een te beperkende en economisch zelfs contraproductieve benadering zijn. De heer Van den Brande heeft het weliswaar bij het rechte eind als hij stelt dat de regio Lyon-Rhône-Alpes niet over dezelfde institutionele bevoegdheden als Vlaanderen beschikt. Maar Catalonië heeft, net als vele andere Spaanse regio's, wel degelijk verregaande regionale bevoegdheden. In heel deze materie moet men volgens de minister dus op de eerste plaats rekening houden met het economische gewicht van een regio en de manier waarop deze regio probeert zich te profileren. Men moet zich hier echter niet toe beperken. Men kan haars inziens gerust ook verder kijken. De minister is dan ook niet afkerig van het idee waarbij de vorming van een geografische as geponeerd werd. Het ene sluit echter het andere niet uit.

Voor een goed begrip van de zaken benadrukt de heer *Van den Brande* dat het ook volgens hem wel degelijk wenselijk ware dat Vlaanderen effectief zou mogen aansluiten bij de vier regio's die de economische motoren van Europa vormen. Het enige waar hij heeft willen op wijzen is dat het idee van die aansluiting op een bijna cyclische wijze steeds terugkomt, zonder dat er finaal iets van in huis komt. In bilaterale gesprekken pleegt men vaak nogal gemakkelijk te zeggen dat het nuttig zou zijn mocht Vlaanderen, als institutioneel en econo-

misch interessante regio, zich aansluiten. Het samenwerkingsverband is ondertussen de facto echter een beetje verwaterd. Wat overigens niet uitsluit dat binnen één of twee jaar die vier economische motoren van Europa weer nader tot elkaar komen. Met name Baden-Württemberg heeft zich, in het licht van de huidige economische problemen, wat op zichzelf teruggeplooid. Dit is een normale reactie. De heer Van den Brande is dus zeker geen tegenstander van een dergelijke samenwerking. Hij wenst echter dat de problematiek realistisch aangepakt wordt. Bovendien is het best mogelijk dat Vlaanderen nog andere interessante partners vindt. Dat deel van zijn bemerking sloeg in de eerste plaats dan ook op de negen regio's die werden opgesomd in het project "Flanders District of Creativity".

Minister *Moerman* antwoordt dat dit een initiatief is dat nog door de vorige Vlaamse Regering werd uitgewerkt. Het gaat hierbij meer bepaald om een autonoom werkende vzw die ressorteert onder een beheerscontract dat door de toenmalige Vlaamse Regering werd afgesloten. Minister Moerman staat erop om, in een geest van continuïteit, de doelmatigheid van alle zaken na te gaan. Zo is ze van mening dat een initiatief niet noodzakelijk moet stopgezet worden louter en alleen omdat het afkomstig is van de vorige regering. Dit geldt trouwens, zoals ze reeds bij haar inleiding gesteld heeft, voor alle domeinen die onder haar bevoegdheid vallen. Verder is ze anderzijds echter ook niet van mening dat iets moet blijven bestaan enkel en alleen omdat het vroeger al bestond. Men moet dit alles laten afhangen van een concrete evaluatie.

N. PERSONEELSBELEID BIJ EXPORT VLAANDEREN

Waar de heer Van Nieuwenhuysen meent dat de minister uitgaat van een negatieve vooringomenheid met betrekking tot de kwaliteit van het personeel bij Export Vlaanderen en de DIV, heeft hij het fout voor. Human Resources Management moet echter wel oog hebben voor de kwaliteit van het personeel en moet proberen om deze kwaliteit te objectiveren en te optimaliseren. In het verleden heeft het beleid immers al te vaak niet-objectieve criteria gehanteerd. Zonder iemand met de vinger

te willen wijzen, staat de minister erop dat ook bij de overheid het personeelsbeleid moet geobjectiverd worden.

O. ONEVENWICHT TUSSEN BESTAFFING IN BINNEN- EN BUITENLAND

De minister heeft daarentegen wel een uitgesproken mening over het onevenwicht in de verdeling van het personeel tussen het binnen- en het buitenland. Ze is ervan overtuigd dat er op dit moment, ten gevolge van de opeenvolgende fusiegolven én door het feit dat er van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel personeel naar de Vlaamse diensten overkwam, te veel mensen op de binnenlandse diensten werken. Zeker in verhouding tot de bestaffing van de diensten in het buitenland is dit het geval.

P. AANDACHT VOOR DE KMO'S

Ze bevestigt verder dat ook zij ervan uitgaat dat de kmo's de ruggengraat van de Vlaamse economie vormen. Haar beleid zal dienovereenkomstig dan ook zwaar rekening houden en afgestemd zijn op dit omvangrijke bedrijvensegment.

De vrees van de heer Van den Brande over de afschaffing van de cel Exportbegeleiding, is onterecht. Het aantal exportadviseurs zal worden verminderd maar in de plaats daarvan komen "account verantwoordelijken", dossierbeheerders. Doel is de kmo's een betere service te verlenen.

Q. TARIFERING

Qua tarifiering van de dienstverlening wijst ze erop dat het bedrijvencentrum in Shanghai nu al een kostendekkende tarifiering hanteert voor de diensten die worden verleend. Tarifiering is dus het onderzoeken waard maar mag inderdaad niet drempelverhogend, laat staan afschrikwekkend, werken.

Minister Moerman herhaalt haar pleidooi voor één toegangspunt in Vlaanderen voor de ondernemers en de ondernemingen. Daarachter kunnen de administraties en de diensten, dus ook FIT, een eigen identiteit behouden. De privé-partners kunnen betrokken worden bij het opstarten van de éénloket-

functie maar die functie moet er in de eerste plaats zijn voor de bedrijven en niet voor een bepaalde partner die geïnteresseerd is in het uitbaten van de loketfunctie.

R. PROMOTEN VAN HET VLAAMS TOERISTISCH POTENTIEEL BIJ DE OPKOMENDE ECONOMISCHE MACHTEN

Terzijde merkt de minister nog op dat naar aanleiding van de handelsmissie naar China ook enige toekomstige opportuniteiten zijn gedetecteerd voor de Vlaamse toeristische sector. Tijdens de Chinamissie vond in Shanghai namelijk een toerismebeurs plaats. De minister wijst er daarbij op dat de Chinese overheid de Europese Unie op de lijst van de toegelaten toeristische bestemmingen heeft gezet. Tevens ligt het voor de hand dat expansie van de Chinese economie parallel zal lopen met de ontwikkeling van de interne koopkracht. Het gemiddelde loon in Shanghai ligt nu rond de 7000 dollar per jaar, een lid van het middenkader verdient er ongeveer 1500 euro per maand. Die mensen willen de wereld zien en komen ook naar Europa. Daarom betreurt de minister het dat geen enkele Belgische regio op de toerismebeurs vertegenwoordigd was. Dat heeft men haar althans verteld, zij zal dat nog verifiëren.

S. CORPORATE IDENTITY

Ook inzake logo's wil de minister zich pragmatisch en praktisch opstellen. Ze wil daarover geen nutteloze passionele discussies voeren.

De heer *Van den Brande* repliceert daarop dat hij alleen wou weten of minister Moerman en minister Bourgeois inzake deze kwestie op dezelfde golflengte zitten en in welke mate er een omvattende benadering is om een aantal instrumenten die ten dienste staan van economie, toerisme, enzovoort, naar buitenuit uniform herkenbaar te maken.

De minister kan de heer Van den Brande dien-aangaande gerust stellen: er zijn nauwe contacten en er is een goede verstandhouding met minister Bourgeois en zijn medewerkers.

Volgens de heer *Van den Brande* is dat niet echt een antwoord op zijn vraag. Sommige instellingen waren, luidens bepaalde uitspraken van minister

Bourgeois, al ver gevorderd met een eigen project. De regering wenst daarnaast een omvattende benadering op te zetten. Van de minister had hij dan ook graag vernomen hoe een en ander in elkaar gepast zal worden.

De heer *Jan Loones* verklaart dat hij zich soms behoorlijk kan ergeren aan de meewarigheid waarmee sommigen nog steeds over beeldvorming van overheidsdiensten spreken. En dit ondanks het feit dat het in het economisch verkeer toch absoluut niet meer wordt betwist dat een product een uitstraling moet hebben.

Minister *Moerman* repliceert dat ze helemaal niet meewarig doet over herkenbaarheid: die is zeer zeker belangrijk. Maar ze wil anderzijds ook geen steriele discussie over logo's voeren. Minister Bourgeois is inderdaad bezig met de uitwerking van een globaal logo. Export Vlaanderen heeft zijn eigen logo maar er komt een nieuwe dienst en die krijgt ook een eigen herkenbaarheid. Dit zal gebeuren in samenwerking met minister Bourgeois, zodat de ene geen afbreuk doet aan de herkenbaarheid van de andere.

De heer *Loones* verklaart dat dat ook het enige is dat de N-VA vraagt.

T. TER BESCHIKKING STELLING VAN VLAAMSE BEDRIJVENCENTRA IN HET BUITENLAND

Minister *Moerman* herhaalt daarna hoe belangrijk ze de kmo's vindt. Haar streven naar het uitbreiden van het model van de bedrijvencentra is precies geïnspireerd door de zorg om de financiële drempel voor kmo's te verlagen als die zich in het buitenland willen vestigen of aan prospectie willen doen op een voor hen onbekende markt. Het bedrijvencentrum in Shanghai zit inmiddels vol. Er zitten twintig bedrijven. Elk bedrijf mag er maximum drie jaar blijven, maar voor sommige bedrijven is die termijn inmiddels verstreken. Nu de volle capaciteit is bereikt, zal er dan ook stringenter op de naleving van die maximumterrein moeten toegezien worden. De minister heeft alle daar aanwezige bedrijven bezocht. Ze blijken allemaal zeer tevreden te zijn met de verschaft dienstverlening. Het loont dan ook zeker de moeite om dat

initiatief uit te breiden. Op welke standplaats dat moet gebeuren, is geen zaak waarover de minister moet beslissen. De raad van bestuur van FIT en zijn diensten moeten dat zelf bepalen aan de hand van objectieve criteria.

U. AANDACHT VOOR HET TOENEMEND POTENTIEEL AAN INVESTEERDERS VANUIT DE AZIATISCHE GROEILANDEN

In verband met de consolidatie van de investeringen, komt de minister nog even terug op China. De Chinese partners worden door de overheid zelf aangemoedigd om naar derde landen te gaan. Momenteel is minder dan één procent van het Foreign Direct Investment (FDI) in Europa Chinees. Dat zal zich in de komende jaren echter ongetwijfeld uitbreiden. Op die beweging moet dus zeker anticipatief ingespeeld worden.

V. DE EUROPESE DIENSTENRICHTLIJN

De minister komt daarna tot de vraag aangaande de Europese dienstenrichtlijn, de zogenaamde Bolkestein-richtlijn. Dienaangaande is ze de overtuiging toegedaan dat de vrijmaking van de sector van de diensten binnen de Europese Unie eerder als een uitdaging dan als een bedreiging moet worden gezien. Daarover bestaan uiteraard nuanceverschillen tussen de diverse politieke actoren in Vlaanderen en Wallonië. De minister zelf is gematigd enthousiast maar zeker niet naïef. Kwaliteitsbewaking is ongetwijfeld noodzakelijk. De besprekingen met en binnen de Europese Unie over de dienstenrichtlijn zijn volop bezig. De Vlaamse en de federale regering hebben inmiddels hun standpunt ter zake bepaald.

W. PLAATS VAN DE DATABANK EN DE TASK FORCE INVESTERINGEN IN DE ADMINISTRATIEVE STRUCTUUR

Minister *Moerman* verklaart het grondig oneens te zijn met het voorstel van de heer Van den Brande dat er onder de FOD Buitenlandse Zaken een databank zou komen. Het opzetten van databanken en het coördineren van de Task Force Inves-

teringen ressorteren momenteel onder de Federale Overheidsdienst Economie en daar horen die taken ook duidelijk thuis.

X. VERBAND TUSSEN BUITENLANDSE HANDEL, BUITENLANDS BELEID EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

De minister verzet zich ook niet tegen verbanden tussen Buitenlandse Handel en Buitenlands Beleid. Ze wijst er dienaangaande op dat de heer Verwilghen, als federaal minister voor Ontwikkelingssamenwerking, een lovenswaardige poging heeft ondernomen om nieuwe ideeën te lanceren over gebonden hulp. Ze wil samen met de overige ministers nagaan welke initiatieven mogelijk zijn.

Qua bijkomende posten voor FIT/Export Vlaanderen, kan de minister meedelen dat de Vlaamse Regering wellicht binnenkort zal beslissen een economisch vertegenwoordiger naar Costa Rica te sturen. Costa Rica kan daardoor meteen ook een testcase worden inzake Fair Trade. Dit aspect zal vanaf het begin geïntegreerd worden in het beleid. Minister Moerman heeft de directeur van Export Vlaanderen gevraagd aandacht te besteden aan dit aspect. Begin januari vertrekt de minister trouwens samen met Oxfam naar Costa Rica.

Y. SYNERGIEËN

Bij wege van repliek op een bemerking van de heer Loones, stelt de minister dat ze al haar bevoegdheden even belangrijk vindt. De meerwaarde zit hem met name in de synergie. Zo beschikt Vlaanderen over heel wat verborgen knowhow die perfect geëxporteerd zou kunnen worden. Wetenschappelijke kennis kan immers, eigenlijk net zoals een ander product, verkocht worden in het buitenland. De minister haalt daarvan een sprekend voorbeeld aan. Een aantal professoren van de Universiteit Gent zijn erin geslaagd arme of vervuilde gronden opnieuw te laten begroeien. Vlaamse tuin- en bosbouwers hebben deze techniek verder ontwikkeld. Ze hebben deze kennis samen voorgesteld tijdens de handelsmissie in China, waardoor de kans op contracten reëel is.

De heer *Jan Loones* wil de minister dienaangaande even kort onderbreken. Hij wil er met name op wijzen dat deze techniek werd uitgetest in de Vlaamse

duinen. Er zijn ook nog andere voorbeelden waarvan hij weet heeft. De Groep Seghers slaagt er bijvoorbeeld in van afvalwater drinkwater te maken dankzij omgekeerde osmose. De spreker denkt dat het prettig moet zijn voor een minister om zulke inventieve ideeën in het buitenland te mogen voorstellen. Vervolgens wijst de heer Loones erop dat het potentieel van de Chinese toeristische markt recent werd ontdekt. De Chinezen verkennen Europa momenteel eigenlijk vooral nog in het kader van zendingen van bedrijfsleiders. Het zal zaak zijn om tijdig op deze trend in te spelen en Vlaanderen in China als toeristische bestemming op de kaart te zetten.

De minister beaamt dat. Ze wijst erop dat minister Bourgeois dat aspect ongetwijfeld heeft belicht in zijn beleidsnota Toerisme. Ze is ook wat ontstemd over het feit dat daar in sommige kringen geringschattend over wordt gedaan. China is een reële groeiemarkt waar nog onvoldoende rekening mee wordt gehouden. Nochtans duiken er steeds meer Chinese toeristen op.

IV. ALGEMENE BESPREKING : AANVULLENDE TUSSENKOMST VAN EEN LID EN AANVULLEND ANTWOORD VAN DE MINISTER

A. AANVULLENDE TUSSENKOMST VAN DE HEER LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Bij wege van aanvullende tussenkomst verklaart de heer Luk Van Nieuwenhuysen dat hij ten gronde van mening blijft verschillen met de minister over het nut van prinselijke handelsmissies. Hij is ervan overtuigd dat degelijk uitgewerkte, volledig Vlaamse handelsmissies net zo goed deuren kunnen en zullen openen. Hij wijst er dienaangaande op dat zelfs bij de deelnemers aan dergelijke prinselijke missies de meningen over het nut ervan heel verdeeld zijn. Hoewel men twijfelt aan het nut voelt men zich vaak toch min of meer verplicht tot deelname, kwestie van de Belgische overheid niet voor het hoofd te stoten, of wil men gewoon ook niet onderdoen voor concurrerende ondernemingen die hun deelname bekendgemaakt hebben. Op die manier blijft men natuurlijk bezig. Hoe dan ook moge het duidelijk zijn dat de omvang van de

recente handelsmissie naar China ronduit contra-productief was.

In de mate dat de minister meent dat FIT over te veel binnenlands personeel beschikt, had de heer Van Nieuwenhuysen graag vernomen wat de minister daaraan denkt te doen. Welke zijn met andere woorden haar concrete plannen aangaande het personeelsbestand?

Afsluitend vraagt de heer Luk Van Nieuwenhuysen of hij het goed heeft begrepen dat er momenteel nog niet is beslist of het ene loket bij de verschillende instellingen geplaatst zal worden, dan wel in de Huizen van de Economie ondergebracht zal worden.

B. AANVULLEND ANTWOORD VAN DE MINISTER

Minister Moerman bevestigt desgevraagd dat ze inderdaad de stellige indruk heeft dat FIT over te veel binnenlands personeel beschikt. Er kan mogelijk naar een nieuw evenwicht gezocht worden binnen de bestaande budgettaire grenzen. Als deze beleidsoptie wordt geselecteerd dan zal dat opgenomen worden in de beheersovereenkomst. Er zal daarbij uiteraard rekening gehouden worden met de historische erfenis, namelijk de overname en integratie van het BDBH-personeel. De minister zal niet radicaal ingrijpen, maar streven naar het vooropgestelde doel, rekening houdend met de rechten van het personeel.

Afsluitend beaamt de minister dat er nog geen beslissing is genomen over het ene loket. Van zodra zulks is gebeurd zal ze dit echter meedelen aan deze commissie.

V. MET REDENEN OMKLEDE MOTIES

Tot besluit van de bespreking, werden op dit specifieke gedeelte van de beleidsnota – na schriftelijke aankondiging ter zitting – twee met redenen omklede moties ingediend, respectievelijk vanuit de Vlaams Belang-fractie [Stuk 94 (2004-2005) – Nr. 4] en vanuit de meerderheidsfracties [Stuk 94 (2004-2005) – Nr. 6].

De verslaggever,

Jan ROEGIERS

De waarnemend voorzitter,

Miet SMET
